

A DEÁK FERENC MEGYEI KÖNYVTÁR MOZGÓKÖNYVTÁRI SZOLGÁLTATÁSAI A ZALAEGERSZEGI KISTÉRSÉGBEN

Szakmai beszámoló

A szolgáltatást megrendelő települések

A *mozgókönyvtári ellátás* a nyilvános könyvtárat nem működtető községekben biztosítja a könyvtári szolgáltatást. A községi önkormányzatokkal, illetve a Zalaegerszeg és Térsége Többcélú Társulással kötött megállapodás alapján a Deák Ferenc Megyei Könyvtár a szolgáltató könyvtár a zalaegerszegi kistérség 16 települése számára: Alsónemesapáti, Nemesapáti, Nemesszentandrás, Nemeshetés, Nemesrádó, Zalaigrice, Gyűrűs, Kemendollár, Vöckönd, Zalaistvánd, Pölöske, Szentpéterúr, Alibánfa, Petőhenye, Zalaszentmihály, Csöde.

A Zalaegerszegi kistérség területén további nyilvános könyvtárként működő községi könyvtárak számára nyújtottunk szakmai módszertani segítséget: Búcsúszentlászló, Kisbucsa, Nemessándorháza, Pacsa, Pókaszeptk, Pusztaszentlászló, Söjtör.

Szolgáltatások

A Deák Ferenc Megyei Könyvtár a mozgókönyvtári ellátás 2007. évi szakmai programjában a következő szolgáltatásokat határozta meg:

- Alapszolgáltatás
 - dokumentumszolgáltatás
 - információszolgáltatás

- További szolgáltatások
 - Szaktanácsadó tevékenység
 - Módszertani gondozás (állományrendezés, selejtezés, állományellenőrzés)
 - Statisztikai adatszolgáltatás
 - Helyismereti információszolgáltatás
 - Közösségi szolgáltatások (rendezvények, programok, kiállítások szervezése)
 - Szakmai továbbképzések (tanfolyamok, szakmai napok)
 - Kiadványok készítése
 - Használóképzés (a könyvtárhasználat és számítógép használat megtanítása)

A szolgáltatás finanszírozása

A mozgókönyvtári szolgáltatások finanszírozása a Magyar Köztársaság 2007. évi költségvetéséről szóló 2006. évi CXXVII. Trv. 8. sz. mellékletében leírt 1 300 000 Ft mozgókönyvtári normatív támogatásból valósult meg 2007-ben. A Többcélú Társulás a megállapodás alapján a meghatározott összeg 50 %-át, az ellátandó települések arányában adta át a Deák Ferenc Megyei Könyvtárnak. Az átadott összeg 40%-át működési és

felhalmozási kiadásokra (személyi és dologi költségek), rendezvények szervezésére, 60%-át állománygyarapításra használtuk fel.

A költségek felhasználását a pénzügyi beszámoló tartalmazza.

Dokumentum- és információszolgáltatás

A dokumentumokat letéti ellátás formájában biztosítottuk a mozgókönyvtári szolgáltatást megrendelő 16 községi *szolgáltató hely* számára. Célunk, hogy a friss, aktuális, helyi igényeknek megfelelő dokumentumok hozzáférhetőek legyenek a kistelepüléseken; kedvezményes és szakszerű dokumentumvásárlás útján olcsóbbá és gazdagabbá váljon az állománygyarapítás.

2007-ben dokumentum-beszerzésre a mozgókönyvtári normatívából összesen 6 240 000 Ft állt rendelkezésre. Ebből a keretösszegeből 4 460 255 Ft értékben vásároltunk 3139 db könyvet, 1 158 951 Ft értékben 608 db audiovizuális dokumentumot (CD, CD-ROM, DVD), és 621 222 Ft értékben fizettünk elő folyóiratokat (településenként a felhasználók számát és a folyóirat árát figyelembe véve 5-13 db).

A szolgáltató helyek az önkormányzatokkal kötött szerződésnek megfelelően az év folyamán 6 alkalommal kaptak új dokumentumokat, elsősorban könyveket. CD-t, CD-ROM-ot, DVD-t igény szerint szállítottunk a településekre. A további igényeket a megyei könyvtár saját állományából, könyvtárközi kölcsönzéssel elégítettük ki. A letétbe adott dokumentumok kisebb hányada tartós letét, a többi cseréletét formájában került a községekbe. A dokumentumok egységes nyilvántartásba kerültek: a TEXTLIB integrált rendszerben rögzített dokumentumok az online katalógusban az interneten keresztül bárhol visszakereshetők: <http://katalogus.dfmk.hu:8080/>. Itt információkat találunk arról, hogy egy adott községi szolgáltató helyen milyen dokumentumok találhatóak, illetve, hogy egy adott dokumentum hol van letétben (a rendszer továbbfejlesztését a 2008. évre tervezzük).

Intézményünk honlapján hozzáférhetővé tettük a mozgókönyvtári ellátás weboldalát. A zalaegerszegi kistérség ellátásával kapcsolatos információk a <http://www.dfmk.hu/mozgokonyvtar/Zegterseg/index.htm> internetes oldalon érhetőek el.

Egyéb szolgáltatások

Az év elején a könyvtári szolgáltató helyeken állapotfelmérést végeztünk, és a helyi önkormányzatokkal közösen megterveztük, hogy milyen eszközökre, bútorzatra van a legnagyobb szükségük. Ennek a forrása is a mozgókönyvtári normatív támogatás volt. A Többcélú Társulás megbízásából a felhasználást 2008. elején ellenőrizzük minden szolgáltató helyen.

Az év első felében nagy hangsúlyt fektettünk a mozgókönyvtári feladatok megtervezésére, az egységes szabályzatok (könyvtárhasználati szabályzat, SZMSZ, gyűjtőköri szabályzat) elkészítésére, valamint a szolgáltatás népszerűsítésére (szórólapok, plakátok).

Kiemelt feladatnak tekintjük, hogy a falvak könyvtári személyzete váljon alkalmassá könyvtárosi feladatainak ellátásához. Ennek érdekében nagy gondot fordítottunk a szakmai továbbképzésükre. A helyszíni látogatások lehetőséget adnak arra, hogy a megyei könyvtár munkatársai szakmai tanácsokat adjanak a községi könyvtárosoknak. Rendszeres napi kapcsolatban vagyunk a községi könyvtárosokkal telefonon és email-ben is. Ezen kívül július

9-én konzultációs napot szerveztünk, ahol a szolgáltató helyek könyvtárosai megismerkedhettek egymással és kötetlen beszélgetés formájában a munkájuk ellátásához kaptak útmutatást (olvasói nyilvántartások elkészítése, statisztikai adatszolgáltatás, ODR szolgáltatások, LibInfo szolgáltatás, a DFMK adatbázisai stb.) Meghívtuk a szolgáltató helyek könyvtárosait az október 15-én Zalaegerszegen a József Attila Könyvtárban a „Mozgókönyvtári ellátás szerepe a könyvtári szolgáltatások feltételeinek javításában” címmel rendezett szakmai napra, ahol szintén tovább bővíthették ismereteiket, megismerhették, más kistérségek mozgókönyvtári szolgáltatásait. Az intézményünkben szervezett internet használói tanfolyamokon ingyenesen vehettek részt a szolgáltató helyek könyvtárosai. 2007-ben Csöde és Szentpéterúr könyvtárosa járt a képzésre (a program 2008-ban folytatódik).

Folyamatosan kerestük a pályázati lehetőségeket és erről értesítettük a Zalaegerszeg és Térsége Többcélú Társulást, illetve a fenntartó önkormányzatokat is.

Minden szolgáltató helyre eljuttattuk a Deák Ferenc Megyei Könyvtár kiadásában megjelenő Zalai könyvtári levelező című szakmai folyóirat 1. számát.

Kérdőívet állítottunk össze, amellyel 5 településen (Nemesrádó, Zalaigrice, Zalaistvánd, Vöckönd, Alsónemesapáti) mértük az olvasói igényeket és a használói szokásokat. A méréseket 2008-ban a többi településen is folytatjuk.

A kistérség területén intézményünk rendezvényeket is szervezett. Az Ünnepi Könyvhéten és a Zalai Gyermekkönyvhetek rendezvényén gyermekprogramokat szerveztünk a településeken. A programok szervezésekor együttműködtünk azokkal az iskolákkal, ahová azok a gyerekek járnak, ahol intézményünk mozgókönyvtári ellátást biztosít: május 29-én Bosnyák Viktória Pölöskén és Zalaszentivánon találkozott gyermekolvasóival; június 6-án Nemesapátiban Kelemen Gyula zenés irodalmi műsorral lépett fel; november 20-án Dóka Péter író Pókaszeptken, november 26-án Sohonyai Edit Pacsán, Jessie Blair Alsónemesapátiban tartott író-olvasó találkozót; Rosta Géza Zalaszentmihályon Ágai Ágnes verseiből összeállított zenés műsorával szórakoztatta a gyerekeket; Szentpéterúron kézműves foglalkozást szerveztünk a karácsonyi készülődés jegyében.

Zalaegerszeg, 2008. január 14.

Kiss Gábor
igazgató